

Nieuwsbrief Vereniging PBC's

nr. 1, jaargang 2, april 2002

Redactie: Wim Keizer, tel. 023 – 5546387, e-mail wkeizer@probiblio.nl

---

Invulling koepelconvenant verschilt per provincie

De invulling van het koepelconvenant verschilt per provincie. Dat kan worden geconcludeerd uit de eerste reacties op de oproep om op een A-4 weer te geven:

- hoe de aanpak van de provincie inzake het koepelconvenant is;
- hoe de OCenW-gelden verdeeld zullen worden;
- welke rol de PBC in het geheel heeft.

Hierbij de eerste drie reacties op mijn oproep om informatie te zenden: van Limburg, Overijssel, Noord- en Zuid-Holland. Hierbij ook de oproep ook namens uw provincie/PBC informatie op een A-4 te zenden en te blijven actualiseren. Zo lang de Vereniging PBC's nog geen website heeft, zal de vorm van de Nieuwsbrief gebruikt worden.

Op verzoek van enkele inzenders tot slot nog de oproep deze informatie alleen intern te gebruiken en niet verder extern te verspreiden.

Wim Keizer

Limburg

1. Zoals wellicht bekend is kiest de provincie Limburg niet voor basisbibliotheken volgens het plan-Meijer maar voor indeling van de provincie in vier regio's. Het businessplan voor het Limburgse bibliotheekwerk (in opdracht van de provincie samengesteld door Boer&Croon - verschenen in januari 2001) geeft in grote lijnen de visie weer betreffende de toekomst van het Limburgse bibliotheekwerk. In elke regio zal met een extern adviesbureau een regionaal businessplan worden samengesteld waarin bovengenoemde visie uitgekristalliseerd wordt.

Naast de vorming van deze regio's zijn de provinciale speerpunten de vorming van een digitale vraagbaak (kennis- en informatiecentrum), het opzetten van een

ICT-architectuur en het personeelsmanagement.

Volgens het provinciale plan zal het merendeel van de huidige dienstverlening met het bijbehorende budget van de unit bibliotheekwerk van Symbiose indalen in de regio. De unit bibliotheekwerk zal worden ongevormd tot een provinciale serviceorganisatie met als belangrijkste taken innovatie, consultancy en netwerkvorming waarbij je bij dit laatste dan vooral moet denken aan automatiseringstaken.

De provincie heeft Boer&Croon opdracht gegeven dit traject de komende twee jaar te begeleiden.

2. Voor de aanwending van het OCenW-bedrag van iets meer dan 1 miljoen gulden heeft de provincie een verdeelplan geschreven dat momenteel ter bespreking voorligt in de regio's.

46,5 % van het bedrag wordt besteed ten gunste van de 30- bibliotheken in de regio waarbij onder meer gedacht wordt aan aanstelling van personen die de regio (lees 30-) ondersteunen aangaande fusievorming, regionaal accountmanagement, samenwerking met 30+. 46,5% van het geld wordt provinciaal ingezet ten gunste van de 30- waarbij dan gedacht wordt aan regio-overstijgende zaken zoals personeelsmanagement (IP-plus), automatisering, kwaliteitszorg. De komende weken vindt een tweede gespreksronde plaats met de regio's over concretisering van de voorstellen. Gemeenten protesteren tegen de voorgestelde verdeling omdat zij van mening zijn dat de provincie te veel dicteert en de problemen die zij heeft met Symbiose wil afwentelen op de regio. Het gaat dan met name om de financiële onduidelijkheid over twee c.q. vier jaar. (Over twee jaar moet Symbiose een marktconforme organisatie zijn en houdt de subsidierelatie met de provincie op).

3. De rol van de unit bibliotheekwerk van Symbiose is een ondergeschikte. De provincie bepaalt. Wel is Symbiose

betrokken inhoudelijk mee te denken over de besteding van de OCenW-gelden en zijn we inhoudelijk betrokken bij de pilots kennis- en informatiecentrum, personeelsmanagement, automatisering alsmede bij de omvorming van unit bibliotheekwerk naar een serviceorganisatie. De vraag is nog steeds onbeantwoord of deze service ondergebracht wordt bij de bestaande organisatie Symbiose, aangehaakt wordt bij een grote bibliotheek of zelfstandig zal opereren. Symbiose wordt niet betrokken bij de regionalisering en de vorming van de regionale businessplannen.

Ik veronderstel dat alle directies beschikken over het provinciale businessplan. Zodra het definitieve verdeelplan beschikbaar is zal ik een exemplaar zenden.

mede namens Lex Smeets:
Ria Verstappen
14 maart 2002

Overijssel

In Overijssel gaat men er vanuit dat de herstructurering al is afgerond als gevolg van de gemeentelijke herindeling van Overijssel waarbij 45 gemeenten tot 26 zijn teruggebracht en waarbij 26 bibliotheekorganisaties zijn ontstaan. Er zal door de provincie geen initiatief op korte termijn worden genomen om tot een verdere opschaling te komen omdat je dat net samengevoegde stichtingen niet kunt aandoen. Wanneer er echter initiatieven van onderop ontstaan, dan zullen die ondersteund worden.

De Overijsselse Bibliotheekkaart ziet er per 1-1-2002 als volgt uit:

26 lokale organisaties met 96 vaste vestigingen en 3 bibliobussen
3 provinciale organisaties met 3 vaste vestigingen en 3 bibliobussen.

Totaal: 99 vaste vestigingen en 6 bibliobussen.

Lokale organisaties:
9 zelfstandig werkgever, 17 OBD werkgever

Inwoneraantallen:
12 van 00000 tot 30.000
8 van 30.000 tot 50.000
4 van 50.000 tot 100.000
2 groter dan 100.000

De netwerkvorming krijgt als volgt gestalte:

- De 26 directies overleggen in het DOBO, Directie Overleg Bibliotheken Overijssel, waarbij lokale en provinciale beleidsafstemming en concrete samenwerking in het Samenhang-en-Kwaliteitstraject plaatsvindt. OBD-directie en SAB-directie zijn adviseurs.
- De 26 gemeenten overleggen in het BOBO, Bestuurlijk Overleg Bibliotheekwerk Overijssel met de gedeputeerde over de verdere ontwikkeling. Dit wordt voorbereid door het AOBO, de Ambtenaren.
- 25 bibliotheekbesturen (Deventer niet) hebben zitting in de Raad van Deelnemers, het hoogste orgaan dat de OBD aanstuurt. De positie van de OBD is die van facilitair bedrijf en kenniscentrum voor alle bibliotheken in Overijssel en is via de RvB eigendom van de lokale bibliotheken.

Wat betreft de besteding van de OCenW-bedragen voor de herstructurering verwijs ik naar het "Overijssels convenant herstructurering openbaar bibliotheekwerk" en de bijlagen waarin dit is geregeld. Alle bibliotheken, m.u.v. Enschede, Zwolle, Hengelo, Deventer, Almelo en Oldenzaal krijgen een deel van de gelden. Er is een advies gegeven voor de bestedingsplannen door DOBO en BOBO. De grote lijnen van het advies zijn:

- managementcursus voor de hoofdbibliothecarissen,
- versterken cultureel ondernemerschap door het aanstellen van een programmamedewerker,
- omzettingen van vrijwilligers in betaalde functies en
- inzetten van zelfbedieningsbalies.

De provincie heeft het bedrag van OCenW met 7 % afgeroomd en dit geld ingezet voor drie adviseurs (1 directeur stadsbibliotheek, 2 OBD-medewerkers) die de lokale besturen en de gemeenteambtenaren ondersteunen bij de opzet van het bestedingsplan.

Henk Middelveld
26 maart 2002

Noord- en Zuid-Holland

Aanpak provincies

Noord-Holland

De provincie Noord-Holland heeft een brief gezonden aan de colleges van B&W, waarin expliciet om commitment wordt gevraagd bij de invulling van het koepelconvenant, gevolgd door een brief met een vragenlijst. Verder hebben de provinciale ambtenaren individueel overleg gevoerd met vrijwel alle bibliotheekdirecteuren en regiodirecteuren. Ook is overlegd met het bestuur van de Stichting Overleg Openbaar Bibliotheekwerk NH (SOOB), waarin alle directeuren en regiodirecteuren vertegenwoordigd zijn. Het SOOB-bestuur ging 27 februari akkoord met het voorstel van mevrouw T. Link, hoofd bureau Cultuur en Educatie bij de provincie, om de SOOB prominent bij het proces te betrekken.

Op 22 april is er een extra SOOB-vergadering waarin de antwoorden op de vragen zullen worden besproken en waarin bekeken zal worden welke werkgroepen er voor welke items gevormd kunnen worden met welke deskundigheid. Er is ruimte gelaten om waar nodig externe deskundigen in te schakelen.

De SOOB had de ambtenaren 27 februari uitgenodigd om te praten over de aanpak. Mevrouw Link vertelde dat de provincie het heel belangrijk vindt dat gemeenten commitment tonen. Om die reden is de vragenlijst aan de gemeenten gezonden. Het idee hierachter is dat gemeente en bibliotheek meer met elkaar in gesprek komen.

De provincie is niet van plan een soort raamwerk of kader te maken, omdat dat eerder averechts werkt dan iets oplevert. Geprobeerd zal worden aan te haken bij processen van samenwerking die al gaande zijn. Hoewel de Openbare Bibliotheek Amsterdam, werkend voor de gemeenten Amsterdam, Diemen en Ouder-Amstel met een gezamenlijk werkgebied van ca. 770.000 inwoners, de grootste basisbibliotheek van Nederland is, verwacht de provincie niet dat er al op korte termijn soortgelijke Basisbibliotheken Kop van Noord-Holland, West-Friesland enzovoort zullen ontstaan. Men wil aanhaken bij processen als gemeentelijke herindeling en kiest dus voor een groeimodel.

De indruk van ProBiblio is dat de provincie NH kiest voor een nuchtere, pragmatische aanpak en zich niet laat leiden door valse, te hooggestemde verwachtingen. Een aantal gemeenten is heel sceptisch, op basis van de brief van de VNG, waarin staat dat de medewerking aan het koepelconvenant eind 2002 wordt ingetrokken, als het rijk niet meer geld beschikbaar stelt.

Zuid-Holland

De provincie Zuid-Holland is het proces begonnen door te gaan werken aan een "Plan van aanpak beleidsplan modernisering openbaar bibliotheekwerk". In dit plan wordt beschreven hoe de provincie denkt te komen tot een bibliotheekbeleidsplan, dat na de zomer zal verschijnen. Het plan van aanpak is 9 januari door de Statencommissie Zorg, Cultuur en Sociale Zaken aanvaard. Overleg met gemeenten en bibliotheekbesturen is gestart in de regio's Hoeksche Waard, Krimpenerwaard en Zuid-Holland Zuid-Oost. De provincie is nog bezig met de invulling van een in het plan genoemde Stuurgroep en Programmagroep en loopt achter op de planning.

In het plan van aanpak ziet de provincie voor zichzelf de volgende rollen:

- Een regierol: partijen bij elkaar brengen en de vorming van basisbibliotheken stimuleren. Daarbij dient opgemerkt te worden dat de vorming van basisbibliotheken in eerste instantie een lokale verantwoordelijkheid is.
- Communicatieve rol: zoveel mogelijk de betrokkenen van het proces op de hoogte stellen.
- Inhoudelijke rol: uitwerken van relevante inhoudelijke thema's die de modernisering kunnen ondersteunen.

De kernpunten van het plan van aanpak zijn:

- Er zullen een Stuurgroep en een Programmagroep worden ingesteld, met vertegenwoordigers uit gemeenten, bibliotheken en ProBiblio.
- Er komen minimaal 3 pilot-projecten waarin modellen van basisbibliotheken ontwikkeld worden. Dit betekent overigens niet dat er in andere regio's niets zal of kan gebeuren.
- De provincie wil regionale bijeenkomsten organiseren in regio's waar nog geen initiatieven zijn.
- Overleggen met de gemeenten over het eerder genoemde bestedingsplan.

- Opstellen van een communicatieplan.
- Een bijeenkomst organiseren voor de directies van de bibliotheken.
- Drie inhoudelijke werkgroepen instellen voor het voorbereiden van relevante inhoudelijke thema's. Deze leveren input voor het beleidsplan.
- Een bijeenkomst organiseren voor alle betrokkenen, ter voorbereiding op het beleidsplan.
- ProBiblio betrekken in het moderniseringsproces en daarin een rol geven ter ondersteuning van bibliotheken.

In Noord-Holland is ProBiblio vertegenwoordigd in de SOOB (Paul Mekking). Verdere leden zijn de directeuren van de bibliotheken en de regiodirecteuren van ProBiblio.

In Zuid-Holland bestaat geen provinciaal directieoverleg meer. Wel zijn er contacten op regionaal niveau, rondom Rotterdam, Den Haag en Leiden, waarin ProBiblio meedoet.

Wim Keizer
4 april 2002

De provincie zal de gemeenten en bibliotheken nog ter informatie een brief zenden, waarbij het plan van aanpak wordt meegestuurd.

De indruk van ProBiblio is dat de provincie ZH de praktische problemen die zich (zullen) voordoen bij de invulling van het koepelconvenant onderschat, waardoor er in mindere mate iets zal veranderen dan de provincie in januari wellicht hoopte en verwachtte.

Besteding OCenW-bedragen

Voor NH gaat het om ca. 607.450 euro, voor Zuid-Holland om 967.530 euro. Bestedingsplannen per provincie moeten nog gemaakt worden. De invulling zal afhangen van wat er uit de werkgroepen komt.

Overleg ProBiblio/provincies

ProBiblio heeft op verschillende niveaus overleg met de beide provincies. In het zogenaamde "bestuurlijke overleg" met de gedeputeerden, de heren E. Neef (Noord-Holland) en M. Vissers (Zuid-Holland), is eind januari afgesproken dat de provincies "de regie voeren" en dat ProBiblio daarin volgend is. De gedeputeerden hebben ProBiblio meegegeven het niet verstandig te vinden als ProBiblio - met name voor de bibliotheken met directievoering door ProBiblio - naast de provincies eigen, regie-achtige activiteiten zou gaan ontplooiën. Wat de provincies betreft, kan ProBiblio wel een belangrijke rol spelen in de informatievoorziening als zodanig. ProBiblio organiseert informatieve bijeenkomsten voor de bibliotheekbesturen met directievoering door ProBiblio.